

fe beslutning om at foretage indgrebet uden forudgående retskendelse, hvis indgrebet ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes. I så fald skal politiet snarest og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten (§ 783, stk. 2).

Inden retten træffer afgørelse om hemmelig ransagning, skal der beskikkes advokat for den, som indgrebet vedrører, og advokaten skal have lejlighed til at udtale sig (§ 784, stk. 1). Advokaten må ikke give de modtagne oplysninger videre til andre eller uden politiets samtykke sætte sig i forbindelse med den, overfor hvem indgrebet er begæret foretaget (§ 785, stk. 1).

Efter afslutningen af en hemmelig ransagning skal der gives underretning om indgrebet. Hvis den pågældende har været mistænkt i sagen, skal der endvidere gives underretning herom og om, hvilken lovovertrædelse mistanken har angået (§ 788, stk. 1). Underretning gives af den byret, som har truffet afgørelse om indgrebet (§ 788, stk. 3). Underretning gives snarest muligt, såfremt politiet ikke senest 14 dage efter udløbet af det tidsrum, for hvilket ransagningen har været tilladt, har anmodet om undladelse af eller udsættelse med underretning.

Såfremt underretning vil være til skade for efterforskningen, eller omstændighederne i øvrigt taler imod underretning, kan retten efter begæring af politiet beslutte, at underretning skal undlades eller udsættes i et nærmere fastsat tidsrum, der kan forlænges ved senere beslutning (§ 788, stk. 4). Hvis der i medfør af § 784, stk. 1, er beskikket advokat for den pågældende, skal advokaten have lejlighed til at udtale sig, inden retten træffer beslutning om at undlade eller udsætte underretningen.

3.3.2. Justitsministeriets overvejelser

3.3.2.1. Hemmelig ransagning

Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 799 kan politiet gennemføre en ransagning, uden at den mistænkte eller andre umiddelbart gøres bekendt hermed, og uden at der tilkaldes vidner til ransagningen (hemmelig ransagning). Bestemmelsen er i dag begrænset til efterforskningen af sager, der angår forsætlige overtrædelser af straffelovens kapitel 12 eller 13 eller overtrædelse af straffelovens § 191 (grov narkotikakriminalitet) og § 237 (drab).

Hemmelig ransagning kan som udgangspunkt kun foretages efter forudgående retskendelse. Hvis indgrebet øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes (»periculum in mora«), kan politiet dog træffe beslutning om indgrebet, der i så fald sna-

rest muligt og inden 24 timer skal forelægges for retten.

Der henvises til pkt. 3.3.1. ovenfor.

På baggrund af det nye trusselsbillede, der er opstået i forlængelse af terrorangrebene mod USA den 11. september 2001, har Justitsministeriet overvejet behovet for at udvide politiets adgang til efter rettens bestemmelse at foretage sådan hemmelig ransagning.

Formålet med en ransagning er ofte at konstatere, om bestemte genstande, papirer eller lignende findes på et bestemt sted, og i visse tilfælde er det afgørende for ikke at afsløre en igangværende efterforskning for de mistænkte eller personer med kendskab til disse, at ransagningen foretages uden underretning af mistænkte eller andre og uden, at der tilkaldes vidner til ransagningen.

Det gælder f.eks. i narkotikasager, hvis formålet med ransagningen er at konstatere, om en forventet sending narkotika er kommet i mistænktens besiddelse, således at den fortsatte efterforskning også kan afsløre eventuelle aftagere af stoffet.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan adgangen for politiet til at foretage hemmelig ransagning ligeledes have afgørende betydning for efterforskningen af visse meget alvorlige straffelovsovertrædelser, der efter sin karakter f.eks. kan forekomme i forbindelse med eller som led i egentlige terrorhandlinger, og som ikke er omfattet af politiets nuværende adgang til at foretage sådanne indgreb.

Dette gælder navnlig sager om overtrædelse af straffelovens § 180 om kvalificeret brandstiftelse, § 183, stk. 1 og 2, om forvoldelse af sprængning og spredning af skadevoldende luftarter, jernbaneulykke m.m., § 183 a om flykapring, § 186, stk. 1, om forvoldelse af fare for menneskers liv eller helbred ved at tilsætte vandbeholdninger sundhedsfarlige stoffer mv., § 187, stk. 1, om at tilsætte gift eller andre lignende stoffer til ting, som er bestemt til forhandling eller udbredt benyttelse mv. samt særligt grove våbenlovsovertrædelser omfattet af § 192 a.

Adgang til at kunne hemmeligholde efterforskningen i sådanne sager om meget alvorlig kriminalitet vil f.eks. kunne være af afgørende betydning, hvis der formodes at være flere ukendte medgerningsmænd til forbrydelsen, og hemmeligholdelse af efterforskningen derfor er nødvendig for, at disse kan identificeres og anholdes.

Dette kan f.eks. være tilfældet i en sag, hvor politiet har mistanke om, at en flykapring er under forberedelse, og hvor fundet under en ransagning af meddelelser mellem de mistænkte, »drejebøger« for aktionen, kort over bestemte områder eller lignende kan indebære en